СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIII. Ч. 212. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го ЛИСТОПАДА 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 5, 1986 No. 212. VOL. XCIII.

ПОЯВИТЬСЯ ДРУГИЙ НАКЛАД КНИЖКИ ПРО ГОЛОД

Кеймбридж, Масс. (ФКУ) — Уже друкується другий наклад книжки д-ра Роберта Конквеста п. н. „Жнива смутку". Як сказав Джефрі Серой, директор реклямування в Оксфорд юніверситі пресс: „За десять років моєї праці у видавництві — це вперше випродано книжку в такім короткім часі." Дж. Серой повідомляє, що перший наклад був 7.000 примірників, а другий, що появиться на початку листопада ц.р., вийде в числі 5.000 примірників.

Описуючи реакцію преси на книжку про Великий голод, Дж. Серой висловився „це чудово, всі наші надії сповнилися".

Хоч книжка вийшла з друку, її можна купити в книгарнях по цілій Америці. Український Науковий Інститут Гарвардського Університету (УНІГУ), що разом з Українським Народним Союзом (УНС) спонзорував досліди д-ра Конквеста, розпродав понад 1.000 примірників відразу для науковців, студентів, громадян, і чекає на другий наклад, щоб могти полагодити замовлення, що чисёленно наплили на адресу УНІГУ.

„Видавництво Оксфорд пообіцяло доставити книжки в половині листопада, отже, ми ласкаво просимо всіх, що замовили у нас „Жнива смутку" терпеливо зачекати. Замовлення негайно полагодимо зараз по одержанні книжок", — інформує Лідія О. Стецик, секретарка ФКУ.

В Трентоні створено Комітет Тисячоліття

Трентон, Н. Дж. (Б. Скорупська). — Заходами громадського комітету тут відбулося громадське віче для вибрання комітету для відзначення Тисячоліття Хрищення України.

У неділю, 19-го жовтня у приміщенні Українського Народного Дому зібралося коло 60 осіб. Збори відкрив голова громадського комітету інж. Іван Гафткович, з'ясувавши важливість цієї знаменної дати.

До Президії було вибрано: почесним членом — о. протопресвітера Богдана Железівського, на голову — А. Турчина, заступника голови — Д. Кузик, секретарів — Леоніда Веремієнка та Івана Фата.

Збори вибрали до складу Комітету Тисячоліття 22 особи.

У четвер, 23-го жовтня, були сходини новообраних членів комітету та громадського комітету, місія останнього, після розпреділення обов'язків між новообраними членами Комітету Тисячоліття, закінчилася, бо громадський комітет має інші завдання. Одначе, він обіцяє у всьому підтримувати та допомагати Комітетові Тисячоліття. Як доказ, Управа громадського комітету подарувала їм 100 дол.

Комітет Тисячоліття оформився в такий спосіб: голова — Макар Копаниця, чотири заступники, по одному з кожної парафії: св. Юрія Переможця — Іван Стрижаківський, св. Йосафата — Василь Коцупей, св. Тройці — Іван Івахненко, української баптистської церкви — Микола Дерека; секретар — Іван Фата, скарбник — Михайло Мартиненко, зовнішніх зв'язків — д-р Михайло Дзюбас, пресові — Любомир Онишкевич, Олександер Татомир та Ярослав Котляр, імпрезова — Ольга Фараонів та члени — Микола Кравчук, Галина Шевчук, Микола Шевчук, Софія Шулц, Ніна Гайдучок, Софія Лещук, Іван Микитин, Юрій Мизюк та д-р Омелян Коцупей.

Є вже деякі проєкти, але Управа зійдеться знову в скорому часі, щоб остаточно обговорити плян праці і братися до конкретної роботи.

ВЕЧІР ВШАНУВАННЯ ІНЖ. М. ПЕЖАНСЬКОГО

Ню Йорк. — Товариство Українських Інженерів, Відділ у Ню Йорку, влаштовує вечір для вшанування заслуженого, почесного члена ТУІА та визначного громадського діяча інж. Михайла Пежанського. Вечір відбудеться у суботу, 15-го листопада ц.р., о год. 5-ій по полудні, тут в Українському Інституті Америки, при 2 Схід 79-та вулиця.

О. Дейчаківський є членом американської делеґації на Віденську конференцію

Вашінгтон. — Постійний працівник американської Комісії безпеки і Співробітництва в Европі (Гельсінкська комісія Конґресу ЗСА) Орест Дейчаківський є членом американської делеґації на Гельсінкську конференцію у Відні, Австрія.

О. Дейчаківський

О. Дейчаківський виростав і виховувався у школі українознавства і в Пласті у Клівленді, був членом редколегії журналу „Смолоскип". Як член делеґації ЗСА, він брав участь у Мадридській конференції в 1980 році, на конференції експертів людських прав в Оттаві 1985 року, в культурному форумі в Будапешті в тому ж році і у конференції людських зв'язків у Берні.

О. Дейчаківський був співзасновником і є активним членом Вашінґтонської Групи Українських Професіоналістів. Його статті на тему порушення совєтським урядом людських і національних прав в Україні та на тему Гельсінкських угод були друковані у „Свободі", „Америці", „Українському Тижневику" і „Смолоскипі".

У Відні, куди він виїхав разом з іншими членами американської делеґації в останніх днях жовтня, крім дослідної праці, підготови різних документів і матеріялів, участи в нарадах, він буде також зв'язковим американської делеґації з неурядовими правозахисними групами і організаціями, а також буде полагоджувати справи пресової акредитації у Відні.

У Відні можна сконтактуватися з Орестом Дейчаківським, телефонуючи на число (222) 31-55-11.

Як відомо, членом делеґації ЗСА є також д-р Юліян Куляс

Відбудеться осіннє матіне в Ірвінґтоні

Ірвінґтон, Н. Дж. — 28-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовує осіннє матіне, яке відбудеться в неділю, 9-го листопада ц.р., о год. 3-ій по полудні тут в Українському Народному Домі, при 140 Проспект авеню.

Участь беруть: письменниця Діма — авторський виступ, Дарія Городинська-Каранович — музичний Львів, д-р Леся Кисілевська-Ткач — людина в творах Ліни Костенко, і Оля Ходоба — бандуристка. Ввесь дохід призначений на Український Музей.

Чотири Союзові Округи відбудуть організаційні наради

Джерзі Сити, Н. Дж. — З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що в суботу, 8-го і неділю 9-го листопада ц.р., у чотирьох Округах УНСоюзу відбудуться організаційні наради.

Округа Бостонська, яку очолює Володимир Гетьманський, відбуде свої організаційні наради в суботу, 8-го листопада, о годині 4-ій по полудні в залі української католицької церкви при 148 Форрест Гіллс вул., Джемейка Плейнс Масс. Екзекутивний Комітет УНС на нарадах буде репрезентувати д-р Іван Флис, головний предсідник. Участь в нарадах також візьме Генрі Флойд, крайовий керівник продажу забезпечення УНСоюзу.

Стейтова Округа Коннектикат з осідком в Ню Гейвені, яка об'єднує 14 Відділів, що нараховують понад 1,600 членів, відбуде організаційні наради в неділю, 9-го листопада, о год. 2:30 по полудні в залі Американсько-Українського Горожанського Клубу, при 31 Овк вулиці в Ню Бріттен, Конн. Округу очолює д-р Михайло Снігурович, а почесним головою є проф. Іван Телюк. Головним промовцем під час нарад буде д-р І. Флис, головний предсідник УНСоюзу. Також учасником нарад буде Генрі Флойд, крайовий керівник продажу забезпечення Союзового.

Клівлендська Округа, яку очолює мгр Василь Ліщинецький також буде мати свої організаційні наради в неділю, 9-го листопада, о год. 3-ій по полудні в залі ім. Митрополита Андрея Шептицького, при 5720 Стейт ровд, Парма, Огайо. Округа об'єднує 20 Відділів, які нараховують 2,600 членів. Екзекутивний Комітет під час нарад буде заступати Уляна Дячук, головний касир УНСоюзу, а присутнім буде також головний радний Тарас Шмагала.

Також в неділю, 9-го листопада, відбудуться організаційні наради Округи Балтимору, яку очолює мгр Богдан Ясінський. Наради відбудуться в залі дому „Са

(Закінчення на стор. 3)

ДЖ. ШУЛЦ КРИТИКУЄ СССР ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Лос Анджелес. — Виступаючи в Лос Анджелесі і Сан Франсіско, державний секретар Джордж Шулц попередив Совєтський Союз, що не можна розраховувати на значне поліпшення американсько-совєтських відносин і досягнення успіху в переговорах про роззброєння, якщо Совєтський Союз і далі буде порушувати права людини.

Це попередження Дж. Шулца газета „Ню Йорк Таймс" вважає важливим, бо в Адміністрації Роналда Регена державного секретаря вважають одним з головних прихильників угоди про роззброєння. І якщо Шулц ставить Совєтському Союзові умову, це означає, що у відносинах з СССР не настане поліпшення поки Москва порушує права людини.

Шулц сказав, що Захід повинен і далі чинити тиск на Совєтський Союз в справах, що стосуються прав людини. „Ми — сказав Шулц, — повинні нагадувати совєтам, що якщо вони хочуть користуватися авторитетом серед народів світу, вони повинні в першу чергу почати поважати права свого власного народу". За словами Шулца, Міхаїл Ґорбачов робить все можливе, щоб громадяни західніх країн почали відноситися до Совєтського Союзу ліпше. Тому Ґорбачов погодився на звільнення Анатолія Щаранського і Юрія Орлова. „Але ці жести, — підкреслив Шулц, — ще не доказують, що в совєтській системі сталися зміни на ліпше щодо прав людини. Ці жести не замінять всестороннього і безперервного поступу в ділянці прав людини". Шулц нагадав, що в Совєтському Союзі і далі переслідують віруючих: 400 осіб перебувають у в'язницях лише за те, що вони вірують в Бога. 39 борців за права людини перебувають в тюрмах і концтаборах, і „сотні, а може й тисячі в психіятричних шпиталях".

Джордж Шулц відправився у Відень, де зустрінеться з міністром закордонних справ СССР Едуардом Шеварднадзе. На цій зустрічі державний секретар знов заторкне справу про порушення в Совєтському Союзі прав людини.

Покликуючись на одного із асистентів Шулца, газета „Ню Йорк Таймс" пише, що марно сподіватися на укладення і одобрення Сенатом будь-якого американсько-совєтського договору про роззброєння, якщо в Совєтському Союзі не настануть значні поліпшення в ділянці прав людини.

К. Вальдгайм заперечує шантаж Москви на нього

Відень, Австрія. — Президент Австрії Курт Вальдгайм, який перед тим був 10 років генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй і під час перевибору мав підтримку усіх держав, включно із совєтським бльоком, заперечив минулого четверга, 30-го жовтня, що Москва шантажувала його, знаючи докладно про його минуле і його участь у гітлерівській військовій частині, яка цілковито знищила югославську місцевість Козара в 1942 році і займалася транспортуванням жидів з Греції до концтабору в Польщі, а найбільше до Треблінки.

Секретар президента К. Вальдгайма Герольд Хрістіян заявив в імені президента, що ані Совєтський Союз ані інша держава світу, тим більше Югославія, не шантажувала його за минуле і не пропонувала стати агентом для комуністів. Справа шантажу і агентства виникла після цього, як американська газета „Вашінгтон Пост", цитуючи колишнього старшину югославської розвідки Антона Колєндіча, написала, що совєтська і югославська розвідка погрожували К. Вальдаймові відплатою за його минулу активність, якщо він не буде з ними співпрацювати. Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Джеймс М. Маркгем мав змогу розмовляти телефонічно з Колєндічом, який заперечив інформацію у „Вашінготн Пост", бо він ніколи не говорив, що росіяни че югослави пропонували К. Вальдгаймові стати їхнім агентом чи співпрацювати з їхніми розвідчими органами. „В тому часі відносини між Югославією і Совєтським Союзом були настльки поганими, що про співпрацю югославської розвідки з НКВД не могло бути мови. Тіто готовився до розірвання союзу", — заявив Колєндіч кореспондентові в Ню Йорку.

Подібну зяву склав Г. Хрістіян, категорично заперечуючи інформацію, що агенти НКВД чи КҐБ пропонували Вльдгаймові співпрацювати з ними і не стосували жадного шантажу у відношенні до його особи, перед його участю в ОН і після вибору на генерального секретаря.

У Вашінгтоні речник Департаменту заявив, що у зв'язку з новим розквитом справ, Департамент приспішить справу вирішення чи поставити К. Вальдгайма на „листу підозрілих осіб". Якщо таке рішення западе, президент Вальдгайм не матиме можливости будь-коли відвідати ЗСА.

У СВІТІ

ЯПОНІЯ ЗАКЛИКАЄ уряд СССР забрати свої ракети середнього засягу з атомовими головками з Азії, бо вони становлять загрозу для Японії й інших держав цього простору. Цю справу порушив у розмові із застпником міністра закордонних справ СССР Міхаїлом Капіцою міністер закордонних справ Японії Тадачі Куаранарі. Японія буде змушена застановитися над новою стратегією оборони і розбудовою власних оборонних сил у випадку, якщо її обкладатиме ракетами Совєтський Союз, — заявив японський міністер совєтськми гостям і дав до зрозуміння, що його уряд підтримує плян роззброєння, який був предемтом обговорення в Рейкявіку 11-го і 12-го жовтня цього року між президентом ЗСА Роналдом Регеном і совєтським лідером Міхаїлом Ґорбачовим.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКИЙ журнал „Дер Шпіґель" надрукував інтерв'ю з Лехом Валенсою, лідером забороненої в Польщі робітничої профспілки „Солідарність", який заявив, що уряд Польщі мусить в скорому часі розв'язати головні проблеми, головно економічного і соціяльного порядку, якщо не хоче зустрітись із спротивом власного народу, який довго не буде терпіти нужди створеної шарлатанською політикою уряду. Валенса переконаний, що комуністичні власті мусять погодитися на більші свободи для поляків, які, на його думку, не звикли жити під тиранією. Плюралізм, тобто поширення свобід для суспільства і Церкви є одиною запорукою успіху. В журналі не говориться де і коли Валенса дав інтерв'ю кореспондентові „Дер Шпіґель"

В ІРАНІ ТРИВАЄ БОРОТЬБА ЗА ВЛАДУ, — КАЖУТЬ СПОСТЕРІГАЧІ

Бейрут, Ливан. Політичні спостерігачі й аналітики, а навтіь деякі офіційні особи в Держаавному департаменті ЗСА думають, що звільнення американського закладника Дейвіда П Джекобсена проіранською терористичною групою „Свята війна", сталося в наслідок триваючої в Ірані боротьби за владу у зв'язку з раптовим погіршенням здоров'я тамошнього диктатора аятолли Хомейні. Ті сили, які мають сильний вплив на згадану терористичну групу правдоподібно здобувають перемогу у міжфракційній боротьбі і це вони наказали звільнити Джекобсена, щоб прочистити шлях до З'єднаних Стейтів Америки і в майбутньому нав'язати ближчі зв'язки з Вашінгтоном.

Арабські дипломати в Ливані, Сирії, Йорданії і навіть в Єгипті, поділяють таку думку тим більше, що в кінці минулого місяця в Бейруті був арештований іранець за підозрілу діяльність, завданням якого було знаходити зв'язки до осіб, які мають якенебудь відношення до амбасади ЗСА в Бейруті. Крім того заарештований двократно висловився за звільнення американських закладників, але додав, що ані він, ані інші іранці, не мають впливу на усі мусулманські групи в Ливані і можуть тільки висловлювати свою власну опінію чи опінію багатьох інших іранців.

Дипломати у згаданих арабських країнах не виключають, що перед тим заарештований іранець зустрічався з проіранськими групами терористів, відбував з ними наради, а пізніше попросив посередництва Террі Вайта, особистого посередника Кентеберійського Архиєпископа Роберта Рансі, який полагоджував справи звільнення закладників в минулому.

Поширилися також чутки тут у ЗСА і за кордоном, що Адміністрація Роналда Регена дала свою зголу на висилку запасних частин до американської зброї, а зокрема воєнних літаків, які попали в руки прихильників Хомейні після так званої „народної революції" і відсунення від влади шаха Мохаммеда Різи Паглеві в 1979 році. Пентагон дав також зелене світло для висилки більшої кількости амуніції і тому відносини між ЗСА й Іраном помалу, але систематично поправляються.

Очевидно, це звідомлення і поголоски були змісця заперечені речником Державного департаменту, але, якщо враховувати заяву Доналда Рігена, шефа штабу Білого Дому, що „ми будемо продовжувати тиху дипломатію, бо вона приносить більше користи", то повідомлення в арабській пресі і поголоски в Европі не позбавлені підстави. Також терористи з організації „Свята війна" звільняючи Джекобсена підкреслювали, щоб ЗСА продовжували свою започатковану політику, „яка допоможе звільнити усіх американських закладників".

В АМЕРИЦІ

СПІКЕР ПАЛАТИ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ Томас О'Нілл скликав пресову конференцію, щоб виступити на ній з критикою президента Роналда Регена. Приводом для цього виступу була недавня поїздка Р. Регена по країні, під час якої Президент зустрічався з виборцями і просив їх голосувати за республіканців у виборах до Конгресу. При цьому Р. Реген критикував демократів за те, що вони настоюють на збільшенні податків, зростанні федеральних видатків і виступають проти стратеґічної оборонної ініціятиви. В деяких виступах Призидент називав прізвища демократів-лібералів. Виступаючи, наприклад, у стейті Вискансин, він згадав Т. О'Нілла як законодавця, що настоює на підвищені податків. Сказавши, що Президент „вирвав його слова з контексту і тим самим перекрутив зміст", О'Нілл звернув увагу на те, що він і інші демократи плідно співпрацювали з республіканцями під час недавньої роботи Конґресу, в результаті чого були прийняті закони про податкову реформу, про боротьбу з наркотиками і новий іміґраційний закон.

НЕГРИТЯНСЬКИЙ ПАСТОР Джессі Джексон, кандидат у Білий Дім у виборах 1984 року, який брав участь у похороні марксистського президента Мозамбіку Самози Машеля, перебуваючи в Каїрі, сказав: „Я вважаю, що Південна Африка приклала руку до загибелі президента Мозамбіку". Такої ж думки дотримується і один із членів залоги літака, совєтський громадянин, який залишився в живих після летунської катастрофи. Дивує, що версії Дж. Джексона і совєтського летуна майже повністю співпадають.

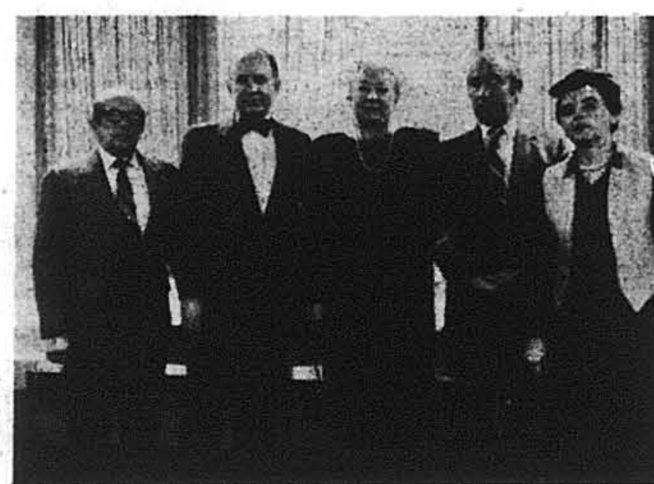
ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР Джордж Шулц прибув до Відня на конференцію міністрів закордонних справ 35 країн, які підписали Гельсінкські угоди. Його супроводжують головний дорадник в справах роззброєння Пол Ніці, керівник американської делеґації на Женевських переговорах Макс Кемпелман, асистент секретаря Департаменту оборони Ричард Перл, дорадник Президента в справах роззброєння Едвард Равні, директор Агенції в справах контролі над роззброєнням Кеннет Ейделман і полковник Роберт Лінгард з ради крайової безпеки. Такий склад американської делеґації свідчить, що справи роззброєння будуть в числі найголовніших на зустрічі Дж. Шулца зі совєтським міністром закордонних справ Едуардом Шеварднадзе.

АМБАСАДОР ЗСА В МОСКВІ Артур Гартман висловив рішучий протест проти появи в газеті „Правда" карикатури, на якій зображений американський старшина, що тримає в руках пробірку з ниписом „АІДС". Під карикатурою написано: „На думку деяких західніх вчених, вірус АІДС був створений в секретних ляборатріях Пентаґону". А. Гартман сказав, що він обурений появою в „Правді" цієї карикатури і додав, що роздування антиамериканських настроїв суперечить недавнім заявам совєтських керівників. Раніше „Літературная газета" надрукувала статтю, в якій висловлювався здогад, що вірус АІДС був розроблений Пентаґоном як секретна біологічна зброя. Гартман надіслав редакторові газети листа з протестом, який, однак, не був надрукований.

ГАЗЕТА „Ю-Ес-Ей ТУДЕЙ" ПОВІДОМИЛА, що Демократична партія розіслала в редакції майже 300 американських газет листа з критикою протиракетної космічної оборони (СДІ), яка створюється з ініціятиви президента Роналда Регена. Така ініціятива Демократичної партії не виклакала б здивування, бо її становище в даній справі співпадає зі становищем Кремля, але вся справа в тому що лист був висланий ніби „з Білого Дому". Відповідаючи на здивовані запити редакторів газет, які дістали цього листа, директор відділу зв'язків Білого Дому Патрик Бюкенен сказав, що лист з критикою СДІ не міг вийти зі стін Білого Дому, бо Адміністрація Р. Регена підтримує цю ініціявиту.

Понад 30 років служби для УНСоюзу і його видань

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Віддати 32 роки життя і праці своїй установі з зірністю та переконанням — це справді зворушливий доказ почуття обов'язку і громадського вироблення.

А. Домарацький (другий справа) з дружиною Марією (посередині) і члени Екзекутиви УНСоюзу (зліва): В Сохан, д-р І. Флис і У. Дячук.

Не диво отже, що прощання такого працівника Українського Народного Союзу, а взглядно його видавництва, як ним був керівник друкарні Анатоль Домарацький зібрало цілу „союзову родину", працівників видавництва, редакцій „Свободи" і „Українського Тижневика" і усіх працівників Головної Канцелярії Українського Народного Союзу з головним предсідником на чолі, що у теплій дружній атмосфері засіли до столів із своїм довголітнім товаришем праці.

Такими щирими словами як і настрій цього полуденка, який відбувся у четвер, 16-го жовтня ц.р., прощав головний предсідник д-р Іван Флис відходячого на заслужений відпочинок. Прощав його також головний секретар Володимир Сохан і директор адміністрації, що найближче співпрацювали з керівником друкарні, Люба Лапичак. На закінчення забрав слово Степан Чума, що перебрав після А. Домарацького його пост, а дотепно дякував за прощання і усі подарки А. Домарацький, зокрема за картину-краєвид кисти мистця Любомира Кузьми, від працівників видавництва „Свобода".

Далека була дорога А. Домарацького від рядів УПА на Волині до будинку УНСоюзу при Монтґомері вулиці в Джерзі Ситі. У розмові в редакції „Свободи" він розказав про своє цікаве та неспокійне життя, яке сьогодні лежить перед ним, як розкрита, незакінчена книжка.

Молодий, глибоко патріотичний уродженець Крем'янця відразу включився у визвольну українську боротьбу в Другій світовій війні та, зорганізувавши відділи Української Повстанської Армії на рідній Крем'янеччині, помандрував з ними в підпілля у нерівній боротьбі з німецьким та совєтським наїзником.

А далі шлях молодого борця повів його на захід і задержав аж у незнаному, чужому Парижі.

Там він включився в життя української громади і там знайшов особисте щастя, одружившись із українкою, уродженкою Франції. Негайно після приїзду поступив на працю складача на лінотипі в друкарні „Укра

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Знову Гельсінки і знову права людини

У 1975 році 33 европейські держави плюс ЗСА і Канада підписали в столиці Фінляндії Гельсінках договір, в якому затверджено існуючі у тому році европейські кордони. Совєтському Союзові страшенно залежало на такому договорі, про який роками йшли переговори, бо той договір фактично санкціонував всі совєтські підбої в Европі — комунізацію Польщі, Болгарії, Мадярщини, Румунії і Східньої Німеччини та збройну окупацію Чехо-словаччини. Тому вона проковтнула клявзулю у тому договорі, яка вимагала заведення людських прав в СССР, конкретно право з'єднання роз'єднаних кордонами родин, право свобідного релігійного культу, свобідне „суперництво ідей", себто у практиці право свободи друку і допускання до СССР західньої преси та радіопередач, все те, чого в СССР не було. Але зараз-же після підписання того договору Москва вкинула ту клявзулю про людські права до коша, а на всі протести і вимоги Заходу відповідала, що це „внутрішня справа" Совєтського Союзу, до якої ніхто не має права втручатися. Західні країни були настільки обережні і настільки рахувалися з можливим совєтським обманом, що у тому Гельсінкському договорі записали перевірку, щотри роки, наскільки той договір переведено в життя. Таким чином відбулися вже три конференції для ствердження совєтського віроломства, обману і забріхання: у Беоґраді, Мадриді і від 4-го листопада цього року у Відні.

За кожним разом участь у тих конференціях брали також українці з вільного Заходу, зокрема з Америки. У Беоґрадській конференції головою американської делеґації був колишній член Верховного Суду і колишній амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях Ґолдберґ, який дуже різко критикував Совєтський Союз. Однаково в Беоґраді, як Мадриді брали участь — як обсерватори — деякі українські дисиденти, які опинилися в ЗСА, між ними — Надія Світлична. В останній, третій з черги конференції адвокати Юліян Куляс з Чикаґо є членом американської делеґації поруч з Орестом Дейчаківським. Усі ті конференції мали тільки моральний зиск, але ніякої практичної користи. Вони тільки закріплювали в західніх країнах, зокрема в Америці, давню правду і давнє переконання, що не можна большевицькому режимові вірити, бо він опершись на маккіявельському принципі „всі засоби добрі для осягнення цілі", ламає кожний договір, який йому невигідний. Користь з отаких „контрольних" міжнародних конференцій та, що обширні відомості про них передають західні радіостанції, зокрема „Голос Америки" поза залізну завісу і ті вістки є великою моральною підтримкою для підсовєтських поярмлених народів, що при всьому „співіснуванні" Заходу із СССР Захід таки не забув цілком про той стан невільництва, який панує в евразійському обширі.

Людських і громадянських прав не було, нема і не буде в совєтській імперії, поки вона існуватиме. Всі державні мужі, політики й політичні аналітики свідомі цього. Але вони свідомі теж, що ліквідувати совєтську імперію третьою світовою війною при існуванні нуклеарної зброї — це було б рівнозначне з загином людства і перетворення світу у стан після біблійного потопу.

Тому війни ніхто не хоче — ані Москва ані Вашінґтон. Але за історичними прецедентами і неписаним законом історії — кожна імперія, збудовами військовими підбоями і зберігана військово поліційною системою правління — мусить провалитися. І це єдина надія усіх поярмлених Москвою народів і це єдина запорука, що й Гельсінкський договір стане анахронізмом, коли не стане евразійської імперії.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД групою японських журналістів напередодні запланованої в січні 1987 року візити до Японії, президент Філіппін Коразон Акіно заявила, що вона переконана у підтримці її політики філіппінським народом і армією, не зважаючи на критику міністра оборони Хозе Понсе Енріле. При тому вона твердо заявила, що цілком не збирається назначати нових президентських виборів, як це пропонує Енріле. Очевидно, Акіно з полегшею прийняла підтримку її уряду Адміністрацією президента Роналда Реґена, назвавши її важним елементом стабільности.

Яр. Рудницький

ПІСЛЯ БЕРНУ — ВІДЕНЬ: ЧИ ЩЕ ОДНЕ ФІЯСКО?

Швайцарська преса повідомила, що дня 13-го жовтня 1986 року знищено в Берні „Пам'ятник справедливости", збудований у 1543 році перед міською ратушею, як символ швайцарської та міжнародної справедливости. З цього приводу „Женевська трибуна" (ч. 239) надрукувала на першій сторінці дві світлини з пам'ятника, одну з-перед його знищення, а другу після цього, під багатомовним наголовком: „Немає вже більше справедливости в Берні". Хоч підозрівають, що сам акт цього „культурного вандалізму", зв'язаний із „юраським сепаратизмом", то, проте, момоволі незабувається цьогорічна післягельсінкська конференція у Берні, що була глумом над справедливістю й головною своєю темою: „людських контактів". Як відомо, ця конференція, що тривала в квітні й травні 1986 року, закінчилася ще одним фіяско, зокрема коли видвигнено справу „Берлінського муру" (15-го квітня) й перерваних людських контактів у висліді Чорнобильської катастрофи (29-го квітня). Зв'язків із Україною, чи з іншими державами з-поза залізної заслони не полагоджено ані в принципі, ані в конкретних поодиноких випадках. „Справедливости в Берні не було" на згаданій конференції через непримиренне ставлення до західніх вимог і пропозицій з боку совєтських та сателітніх делеґатів. Широко реклямована й дорого оплачена Бернська конференція не принесла справедливої розв'язки наболілим питанням людських взаємин між Сходом і Заходом.

Як відомо, Бернською конференцією не закінчився т.зв. Гельсінкський процес про безпеку й співпрацю в Европі. В листопаді відбудеться чергова конференція з метою далі обговорити й виправити недоліки Гельсінкського прикінцевого акту з 1975 року, та застановитися над можливостями здійснення його провізій там, де цього вимагає життя. Згідно з плянами аранжерів на Віденській конференції будуть обговорені такі справи, як рівність прав і самовизначення народів, основні права й вольності людини в ділянці свободи думки, сумління, релігії, політики. Ймовірно повторюватиметься на закінчення справа „людських контактів" та інші поточні проблеми, що їх устійнено в Гельсінкському прикінцевому акті.

Українського читача цікавлять, зрозуміло, справи, зв'язані з українською участю в Віденській конференції й поставленням „прав людини" в СССР на публічний форум. Тут треба насамперед підкреслити факт, що Україна — хоч на папері „суверенна" держава — не була допущена ні на саму Гельсінкську конференцію в 1975 році, ні на чергові наради в Београді, Мадриді, Оттаві, Берні й ін. Маючи це на увазі, екзильний Уряд УНРеспубліки робив заходи, щоб на місце фіктивного маріонеткового уряду підсовєтської України допустити його делеґатів на згадані конференції. Останньо в цій справі подано меморандум до д-ра Курта Вальдгайма в справі Віденської конференції й отримано відповідь, що вона „розглядається" в Міністерстві закордонних справу. Ту саму справу заторкнено на передвиїздній нараді до Віденя 10-го липня 1986 року у Міністерстві закордонних справ у Оттаві. Були й інші заходи, на жаль, усе це без помітних вислідів. Під'яремна Україна змушена чекати на „Гельсінкі II", тобто на майбутню, більше справедливу, Гельсінкську конференцію, де її суверенність засвідчену 22-им, січнем 1918 р., будуть респектувати „в народів вольних колі". В цій справі Уряд УНРеспубліки вів і веде міжнародну акцію освідомлюючи гельсінських партнерів із 1975 року про їхню помилку й очевидну несправедливість щодо правопідметности України на міжнародному форумі.

Інша важлива акція Уряду УНРеспубліки — це висунення проєкту „Універсальної Деляраціі Колективних Людський Прав", як відповідника до існуючої від 1948 року „Декляраціі Прав Людини" ООН. Дискусії над її змістом і текстом проведено в Берні на конференції про „людські контакти", в Лондоні, Брюсселі, Манчестері й ін. осередках. Зокрема важливі були дискусії над нею в зустрічах із д-ром А. Рамашвілі, кол. президентом Европейської Групи Зв'язків із поневоленими народами СССР і із Польським екзильним урядом у Лондоні, із Східноевропейським інститутом у Берні та поодинокими експертами від прав людини. Отримано теж письмові відгуки на цей проєкт, втому й від Комісії Прав Людини при СКВУ за підписом св.п. сенатора П. Юзика.

Цей перший міжнародний проєкт колективних людських прав складається, крім вступу й дефініції основних понять, з таких розділів: колективні права вільних націй; права поневолених націй; права національних меншин; права етнічних та расових груп; та врешті: права релігійних груп. Нав'язуючи до багатьох дотеперішніх міжнародних документів у цій справі, автор декляраціі вводить деякі нові дефініції й концепції прав, зокрема в відношенні до поневолених націй. Він чітко відрізняє „національні мен-

(Закінчення на стор. 3)

М. Устим

УКРАЇНА ПІД ЧАС НІМЕЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

Справа правильного висвітлення подій та обставин в Україні під час німецької окупації в часі Другої світової війни — надзвичайно важлива. На жаль, до цього часу, як виглядає, ці події повністю не є розглянені. Розуміється, обширно і докладно представлена боротьба проти німецького окупанта, — дії УПА, ОУН і взагалі дії підпільної боротьби в часі німецької окупації; написано і видано цінні праці на цю тему; крім того є багато статтей та розвідок про це, що дуже важливе. Натомість дуже мало уваги присвячено справі трактування у загальному населення на окупованих землях, питанню як німці проявляли свою політику, гаслом якої було винищування народів для створення „лєбенсрауму" для німців, в наслідок чого численні українці впали жертвою. І хіба не можна заперечити, що якраз ці обставини створені окупантом спричинились до посилення організованого спротиву проти німців. Отож, це творить одну цілість. Ми не повинні забувати про тих, що згинули в наслідок цієї німецької політики, і, на мою думку, важливо докладніше простудіювати ті події.

Про жорстокість німецького окупанта супроти українського народу дотепер було дуже мало написано, до цієї міри, що навіть самі українці, а поміж ними багато сучасників тих подій (не кажучи вже про молодше покоління) не знає докладніше про це. Можна думати, що причиною цього у великій мірі є те, що в різних частинах України німецька влада інакше себе проявляла, застосовувала іншу тактику. Чому? Це тяжко збагнути (і зараз це питання не є так важливим). Причиною непоінформовасти, можна припускати, було і те, що не було регулярних часописів ані радіо. Але якщо б і були, то не можна було б і так там згадувати про розстріли, арешти та інше. Тому нарід не міг бути про ці події як слід поінформуваний. Та все ж загальновідомо, що німці дуже жорстоко поступали з нашим народом і спричинились вони до знищення мільйонів (скільки?) українців. Це теж був наш голокост — без сумніву. Про ці жертви нашого народу ми ніяк не повинні забути, — ми не маємо морального права забути про маси невинних жертв — закатованих, розстріляних, спалених, виморених голодом — жінок, дітей, чоловіків і, розуміється, розстріляних, закатованих учасників нашої визвольної боротьби і в тому тих, які згинули в німецьких концентраційних таборах смерти. Ми повинні глибше простудіювати ці події і представити їх світові в правдивому світлі.

Другою причиною, чому ми повинні цим докладніше зайнятися це те, що Совєтський Союз старається з усіх сил накинути на нас ярлик співпрацівників нацистів, а то й представити ще гіршими від нацистів. Робить це совєтська влада систематично, пляново вже кількадесят років. Спочатку, читаючи такі безпідставні осуди нашого народу, ми не сприймали цього дуже поважно, здавалося, що таку очевидну брехню не може прийняти ніхто із розсудливих і чесно думаючих людей; здавалося, що це пройде. Та, на жаль, наш ворог так уміло і спритно поширював цю брехню, що це почало сприйматись як правдивий факт і то масово, особливо жидівський народ як у вільному світі, так і в СССР в це щиро повірив. Отож „докази", які розповсюджує совєтська влада, сприймаються як правдиві. І тут — „докажи, що ти не верблюд". А приходиться доказувати. Ми розуміємо, що совєтська влада робить це тому, щоб створити вороже відношення між жидами і українцями, і рада коли це вороже наставлення до українців поширюється і на інші народи. В результаті, ті, які повірили цим наклепам, доходять до висновку, мовляв: „Який це мусить бути підлий народ, який так радо підхопив диявольську політику Гітлера і ще її і перевищив". Ось що совєти осягають своєю рафінованої пропагандою. Це зброя совєтської влади, якою вона хоче підкосити не тільки силу української еміґрації, але і самобутність українського народу в Україні. В дійсності, коли сталось це страшне народовбивство жидів — український народ в загальному і без вийнятку усі українські політичні середовища ставились до цього дуже неґативно, з обуренням і співчували жидам. І це відомо. На це можна мати докази. Багато українців переховували жидів, хоч наражували при цьому своє життя, бо за це грозив розстріл. Совєтська влада твердить щось зовсім протилежне.

Варто зауважити, що згідно з почутими інформаціями від людей з різних частин України, виходить, що німці мали свою точну систему нищення жидів. Приблизно після двох-трьох місяців окупації, вони якось уміли скликати жидів в означене місце і, сказавши їм, що ведуть їх до ґето, вели їх на розстріл. Ті жиди, які збагнули небезпеку і не пішли, якось переховувались у місцевих людей.

Закінчення буде.

Роман Кухар

Схожа на нашу — доба князів-ізгоїв

Іван Филипчак, „Іванко Берладник", або Пропаща сила (Історична повість з XII віку). Друге справлене видання, вступне слово від В-ва, обкладинка артиста-маляра Гавриїла Каравокіріс, портрет автора в виконанні ген. Омеляновича-Павленка, список літератури Ів. Филипчака й Ірини Дибко. В-во Юліяна Середяка, Буенос-Айрес, 1986, ст. 135.

Українські князі Ростиславичі, правнуки Володимира Великого, зазнали сумної слави „ізгойства", себто позбавлення права князівського наслідства. Такими ізгоями були своєчасно Володар, князь Звенигороду та його брат, трагічно осліплений Василько, князь Теребовлі. Володар залишив по собі синів Ростислава й Володимирка, „збирача галицьких земель", який привласнив собі насліддя свого небожа Івана Ростиславича, таким чином продовжаючи невідрадну традицію „ізгойства" в дальші покоління.

Тиняючися з місця на місце, осів князь Іван Звенигородський, один з тогочасних „переміщених осіб", на долішньому Дунаю, у степовій місцевості Берладь, звідки й отримав своє пізніше найменння Іванко Берладник.

Письменник Іван Филипчак задумується в повісті над питанням — була це постать позитивна, чи неґативна в історії України? В підзаголовку твору „Пропаща сила" знаходимо авторову відповідь на його дилему. Свій великий хист полководця, що став героєм билин і дум того часу, не міг, позбавлений своєї спадщини, Іванко належно використати для добра своєї країни й народу, оскільки бракувало йому рідного ґрунту батьківщини під ногами. В силу тогочасних політичних умов, допомагав Іванко спершу Юрієві Долгорукому зі Суздалі захопити київський княжий престіл, тоді, з черги, здобув для київського князя Ізяслава Давидовича втрачену столицю, а згодом ходив Іванко в походи на сарацинів, у характері полководця наємних військ візантійського імператора Мануїла. Громив теж варягів над Ладоґою, доки не зрадив його підступний Ю. Долгорукий. На жаль, до єдиного володаря цього періоду, що міг у співпраці з ним привернути Іванкові права насліддя та розділитися з ним владою в Галичі, а саме до свого свояка Ярослава Осьмомисла, не мав Іванко довір'я, не увійшов з ним в родинний союз, а залишився до кінця свого життя, отрусний чужинцями в Солуні над Еґейським морем, безправним ізгоєм. При щасливіших обставинах міг він — ота пропаща сила, краще послужити своїй батьківщині та причинитися до ще більшого зросту Галицько-Волинської Держави. Трагічні події навколо Івана Берладника, його сина, 15-річного князенка Ростислава, що продовжував батькову боротьбу за відвоювання собі Галича, при чому і згинув, та характеристичної Іванкової дружини Гориславии, яка постриглася згодом в монахині, відбуваються на тлі братніх міжусобиць київських і галицько-волинських князів та інтриґ чужих дворів, зокрема суздальського, польського і угорського. Кожен з тих ворожих таборів намагається прибрати у свої руки спадщину Київської Руси-України. З повісти промовляє чітко провідна ідея твору, що їй дають вираз напоминання княгині Гориславии дорученим її опіці дітям: „Пам'ятайте, діти, незгода і сварня, це найбільші вороги нашого народу". З цією авторовою ідеєю поєднується й інша, що її він висловлює устами князя Ярослава Осьмомисла: „Числім тільки на власну поміч! Як ми собі самі не поможемо, будьте певні, що ніхто нам не поможе. Мусимо самі з себе викресати вогонь, напружити всі сили, щоб встоятися на верху! Щоб оборонити нашу державу, зберегти волю".

Іван Филипчак добре простудіював описувану добу, спираючись часто на праведних уступах із „Іпатієвської літописі" й перевіряючи свої історичні знання з „Історією України" М. Грушевського. В повісті добре задокументовані історичні події й гарно обрисовані окремі характери, особливо Ярослава Осьмомисла й близьких до Іванка людей — його жінки Гориславии й вірного друга обидвох, лемка Яра-Бусовича.

Добре вив'язався з покладеного на себе завдання син письменника д-р Борис Филипчак, перевидаючи „Іванка Берладника" з першодруку повісти, що появилась накладом Т-ва „Просвіти" в Самборі 1936-го року. Нашій молоді потрібна література, що таврує розбрат і незгоду, а закликає натомість до рідної співпраці й до віри у власні сили українського народу.

Книжку можна замовити, написавши на адресу: Mrs. Irene Dybko, 2 Crescent Ave. Passaic, New Jersey 07055.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Південно-Африканської Республіки Рольоф Бота заявив кореспондентам, що його міністерство має копії деяких документів, які були на літаку президента Мозамбіку Самози Машеля. Бота заявив, що уряд ПАР цікавився в першу чергу тими документами, які могли б вияснити причину катастрофи літака, у якій згинув президент і 25 інших осіб. Кореспонденти із розмови з міністром винесли однак враження, що уряд Південної Африки цікавився в першу чергу документами, що були в персональній течці президента Машеля, який повертався із засекреченої паради голів держав чорної Африки, де обмірковували чергову стратегію економічних санкцій проти ПАР.

Марічка

ПАРАНЬКА

II.

— Ой горенько! — крикнув хтось з гурту і до Ганусі кинулися женці.

Паранька, що все на світі найкраще всіх знала, бігла вже з пучком зеленого деревію, та з куском віддертого полотна.

— Не плач Ганусю, не пасує жницям плакати! — Я, ось зараз перев'яжу і присохне, як на твоєму Шимонові! А як же! — І Паранька, плюнувши в долоню на зелені листки деревію, розтирала його хвилинку, потім приклала на обрізаний вершок пальчика Ганусі. — Ох і запекло, запекло! ... — Глухий, пекучий біль здавався Ганусі вічністю, та Паранька затискала вже палець туго полотном і біль потрошки вщухав. Гірко схлипувала на руках у Михайла, що як міг заспокоював „ніжно"; — Не реви, ти вже велика дівка, не пасує! Навчишся жати і напевно будеш колись „Паранькою"! — Як перестанеш плакати, то вже ніколи не дам тебе забрати циганам, а як буду женитися, то будеш мені першою дружкою і сплетуть тобі ще гарніший вінок, як Параньці!

Михайло виносив на руках свою найменшу сестру і любив дуже. Її давно вже не брали на руки, бо була вже „великою". Тепер, коли знайшлася знову високо, на руках у Михайла, було так добре, що палець справді переставав боліти. До того обіцяв, ще посадити її на свою, нову „каштанку", до якої ніхто й доступу не мав. Каштанку виторгував Михайло у батька (бабуся помагала!) як його „шпачці" другий кінь вломив ногу і треба було стратити. Заводив, плакав і присягався бабусі, що вжениться, хоч би з якою, аби тільки купили йому цю каштанку. Маючи обіцянку досягнення такої ласки — Ганьку зовсім перестав боліти палець.

Женці доїдали підвечірок. Смакує свіжоспечений, великий круглий гречаний пиріг з мачанкою із сира і сметани. Їдять, хрестяться і знов поспішно встають, дожинати пшеницю. Скоріше дожнуть і танці почнуться.

Паранька першою дожала свого загона, а перша — відомо — понесе вінок. Дожала, перехрестиала свій, вижатий загін і себе.

Одна по одній дівчата і хлопці кінчають дожинати свої ланки. Хлопці складають полукіпки, а дівчата, посідавши під полукіпком, плетуть вінок з пшеничних колосків, перетираючи червоними маками та синіми блаватами. Завивають колоссям свої серпи і готуються у похід.

Мала Ганнуся, навпередки з Шимоном, біжать додому сказати, що женці вже йдуть. Куцохвостий Шимон, завжди вірний супутник бабусі і Ганусі, не відстає ні на крок.

У хаті поспішно готуються гідно прийняти женців. На столі появляються пляшки питного меду із сливовицею, для хлопців, звичайно, щось трохи міцнішого. В бабусі на руках, прикритий вишиваним ручником, круглий, свіжоспечений хліб, побіч старша сестра Павлинка з нарізаним медівником і сирними пиріжками для закусок, а посередині батько-господар, з двома пляшками, та двома чарками — одна для дівчат, а друга для хлопців. Стоять, чекають на женців, що, співаючи, достойно, парами підходять перед хату і стають перед господарем.

На переді хороводу Паранька у пшеничному вінку з двома дружками, найкращими — після неї жницями. За ними інші всі парами, з Матвієм накінці. Паранька з дружками починає пісню господареві, всі співають за нею:

Вийди господареньку до нас,
Вийди господареньку до нас,
Викупи вінок від нас
Бо як го не викупиш,
Бо як го не викупиш,
На ниву занесемо.
На ниву занесемо,
На ниву занесемо,
По полю розтрясемо!

Паранька здіймає з голови вінок і передає господареві, бажаючи щасливого збору і закінчення жнив. Господар викупляє вінок і передає господині. Найбільша ціна припадає молодій — менші дружкам і дружбам. Ніхто не ремствує, не завидує. У всьому повна гармонія. Під веселі жарти випивають по чарці наливку і медівку, хлюпнувши поза себе решту з чарки, для доброго звичаю. Обидві чарки переходять з рук до рук, з веселими приказками, потім сідають знов за довгий стіл до багатої вечері, попиваючи пивом, чи медівкою, якої було все подостатком. Була величенька своя пасіка.

А на позамітаному чистенько чорному тоці, у стодолі, строять вже музиканти свої скрипки, потрублює трубка худенького „Гопуся", гупає невтомно бубон, дрижать, танцюють вправні пальці по струнах скрипок двох найкращих скрипалів в цілій околиці. Волосяні смички виводять тужливі тони танкових пісень, будять молоді чуття, то знову ... ніби розсипують веселий, безжурний сміх першої молодости... Ніхто після цілоденної праці на полі не чує втоми. Хлопці виводять коломийку, обнявши цупко дівчат, які плигають їм на руках, землі ногами не досягаючи. Очі маленької Ганусі жадібно виловлюють звинні рухи босих ніг танцюючих дівчат по гладенькому тоці. Її кличуть спати, а їй так хочеться ще трошки побути, так хочеться бути хоч трошки більшою...

Прошли роки, багато їх... Воєнні стихії понесли вже більшу Ганусю далеко від рідних піль, стежок, куди бігали її маленькі ноги...

Ганна сиділа непорушно і слухала давніх чарів щасливого дитинства у тужливих звуках челя, що несли її понад океани, в країну її дівочих мрій, які сирітками розгубилися по світу і ні одна не знайшла своєї мети...

Під голосні оплески вдячної авдиторії молодому, талановитому челістові зникали золоті пшеничні поля, втихав веселий спів женців, із заквітчаними колоссями і маками — серпами. Віддалялися дубові гаї, рідна хата і... господар з хлібом і сіллю, вітаючи і викупляючи колосяний вінок у Параньки...

Гантер, 1986

Чотири...

(Закінчення зі стор. 1)

мопомочі", при 239 Савт Бродвей, у Балтиморі. Початок нарад назначений на год. 2-гу по полудні. Доповідь про союзові справи під час нарад виголосить Степан Гавриш, крайовий братський організатор. Участь в нарадах також візьме Евген Іванців, головний радний.

Під час нарад члени Головного Уряду УНСоюзу у своїх доповідях обширно будуть інформувати присутніх союзовців про працю цілости Союзу у всіх його ділянках за останніх десять місяців. При тому буде заторкнена дуже важлива справа, а саме обговорення організаційної кампанії, яка почалася 1-го жовтня ц.р. Присутні члени окружних управ, як також і поодинокі відділові секретарі, спільно будуть радити над тим, як до кінця року виконати свої квоти і тим самим завершити успішно організаційну кампанію конвенційного року.

У нарадах обов'язково повинні взяти участь всі члени окружних управ, делегати 31-ої Конвенції і всі відділові урядовці. До участи є запрошені всі члени місцевих відділів УНСоюзу де буде нагода довідатися від членів Головного Уряду про всі важніші справи установи, як також про нові кляси союзового забезпечення.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ у філіппінському уряді Хозе Понсе Енріле заперечив поголоски, що він, мовляв, використовував американську військову допомогоу для власного збагачення і частину грошей вльокував на своїм приватнім конті. На думку Енріле його противники намагаються шантажувати його з метою, щоб він припинив критику уряду президента Коразон Акіно. Як відомо, Енріле закидає урядові Акіно поблажливе ставлення до комунізму, у висліді чого філіппінські комуністи зростають на силі і цілком не думають резигнувати із збройної боротьби проти всякого уряду. Вони продовжують вбивати вояків і цивільних осіб, які не погоджуються з їхньою боротьбою. Міністер Енріле домагається боротьби з комунізмом і його збройними силами.

ЮДЖІН ГАЗЕНФАС, американський летун, який пережив катастрофу над Нікаргуа і тепер знаходиться в тюрмі у сандіністів, намагається в суді заперечити раніші його твердження, що він діяв з рамени Сі-Ай-Ей, був на службі розвідки, яка постачає антикомуністичним повстанцям „контрас" зброю, амуніцію, військовий матеріял, медикаменти і харчі з баз приміщених на території в Ель Сальвадорі. Очевидно, його перші свідчення були видумані, бо Уряд президента Роналда Реґена категорично заперечив, що Газенфас був на службі розвідки.

Проситься не відсилати книжки

Адміністрація Видавництва „Свобода" повідомляє, що висилка книжки „Пам'ятаймо про Вінницю!" пера св. п. ред. Андрія Драгана всім передплатникам щоденника „Свобода" закінчилась.

Адміністрація просить, щоб особи, які не зацікавлені цією книжкою, не повертали її до адміністрації, бо це обтяжує її ще додатковими поштовими коштами, а натомість передали книжку „Пам'ятаймо про Вінницю!" іншим особам, зокрема тим, які не є передплатниками „Свободи".

Листопад — це місяць Українських Воєнних Інвалідів.

Вшануйте в листопаді велику жертву своїх інвалідів Визвольних Змагань і зложіть щедрий даток на Національний Листопадовий Дар Українським Воєнним Інвалідам.
Датки проситься пересилати на адресу:
SOCIAL SERVICE OF UWV, 1321 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141

Понад...

(Закінчення зі стор. 1)

А. Домарацький (справа) із своїм заступником і тепер наступником С. Чумою.

інського Слова", де редактором тоді був Юрій Бойко, а співробітником редакції Олег Штуль.

Після п'ятьох років праці в „Українському Слові", де А. Домарацький набув досвіду в друкарському ремеслі і провадив не лише друкарнею, але й адміністрацією, родина Домарацьких вже з малим синком у 1954 році переїхала до ЗСА, конкретно до стейту Ню Джерзі, де А. Домарацький в цьому ж самому році розпочав свою працю в друкарні „Свободи" та „Українського Тижневика" ще при вулиці Ґренд. В цих роках керівником друкарні був Софрон Федів, а редактором „Свободи" д-р Лука Мишуга.

Про ці перші роки співпраці із УНСоюзом розповідає А. Домарацький з великим сантиментом. Особливо сердечно згадує він тодішнього головного предсідника Дмитра Галичина і його відношення до всіх робітників. Коли ставимо йому питання, кого із своїх „босів" у цілих 32 роках праці згадує він найкраще, він без довгої застанови ставить на першому місці бл. п. Д. Галичина.

Але у тих споминах, які тепер в час відходу на пенсію А. Домарацького так різко стоять перед нашим вірним УНСоюзові працівником, він із блиском в очах пригадує усі ці незабутні для нього постаті редакторів, з якими мав до діла кожного дня, через довгі літа на пості керівника друкарні, який він перебрав у 1965 році від свого друга Романа Ференцевича. Він згадує Богдана Кравцева, Михайла Сосновського, Вячеслава Давиденка, Луку Луціва, Антона Драгана — усіх тих, що „тримали Свободу" на високому рівні і яких вже немає між живими. Майже повних 20 років він зустрічався із редакторами „Свободи" та „Українського Тижневика" кожного дня і як каже, ні дощ, ні буревії, ні сніг і заметіль не зупинили його ніколи від того, щоб бути першим при праці у шостій годині ранку.

До керівника друкарні належить відповідальність за появу щоденника, тижневика, „Веселки", але також за календарі, книжки та інші журнали, що появляються у влавництві „Свобода".

А. Домарацький був не лише технічним керівником друкарні, але вкладав у кожну працю, у кожне видання багато із свого редакційного вироблення. Він пригадує нам, що був автором численних статтей, зокрема на тему дії Української Армії і визвольної боротьби в Україні, у „Свободі" і в інших українських періодиках. Довідуємося, що він був в 1958 році редактором альманаху МУН, редагував довший час „Вісник Союзу Ветеранів Українського Резистансу" і „Вісник" Української Православної Церкви, що появлявся на 80 сторінках друку кожного місяця. Занємо, що крім своєї праці, А. Домарацький активний в українському житті, як також у своїй парохії, як вірний член Української Православної Церкви.

Поруч із своїми численними професійними і громадськими обов'язками, А. Домарацький — батько трьох дітей, яких, як з гордістю підкреслює „вивів в люди", даючи їм змогу на студії і тим самим на високі професійні становища. Два сини це — інженери електроніки, дочка вже працює і робить рівночасно магістерську працю у ділянці адміністрації підприємств.

Після так „багатого" життя і 32 років наполегливої праці в українській установі, ми ставимо під сумнів у нашій розмові, чи новоспечений „емерит" буде добре почуватися без праці. Але він, як переконує нас, зовсім того не боїться. Він має великі пляни упорядкування свого архіву із давніх статтей та споминів про визвольну боротьбу в Україні у Другій світовій війні. Можливо, що знову прийдеться йому також допомагати у редагуванні деяких видань, як ось наприклад недавно ще працюючи професійно виконав у вільному часі цілу технічну працю над книжкою споминів свого друга, передчасно померлого Юрія Пундика. Довідуємося, що два роки часу віддав він на це завдання, яке виконав при допомозі дружини Покійного Марії, але воно дало йому велике моральне вдоволення.

Чи дали йому вдоволення ці 32 роки життя переведені в УНС? Здається не треба нам ставити це питання, бо ми бачимо у нашого „емерита" десь за його усміхом і веселістю, це чого він не хоче сказати — скільки енергії, серця і прив'язання він дав цій установі, якій служив вірно, як щирий український патріот і добрий фахівець.

Після...

(Закінчення зі стор. 2)

шини" від етнічних (расових) груп та пропонує устійнення колективних прав для цих двох категорій населення в різних державах світу. На нарадах у Лондоні в вересні 1986 року вирішено вперше оприлюднити частину цієї декляраціі, а саме ту, яка торкається „прав поневолених націй", на Віденській конференції у цій справі пороблено вже відповідні заходи.

Є ще інші українські пляни в зв'язку з цією конференцією, про які передчасно говорити. Вони будуть оприлюднені аж після їх здійснення. Усе як уже тепер можна ствердити, що як і попередні, ця конференція не заповідається як щось вирішальне, чи переломове для всього Гельсінкського процесу в останніх роках. Не треба забувати про офіційне московське ствердження з 1980 року в „Известиях": „СССР не зробить ніяких поступок у площині внутрішньої політики, а саме в площині прав людини в ім'я відпруження й провізій конференції про безпеку й співпрацю в Европі".

Тимто не треба буде дуже дивуватися, коли Віденська конференція закінчиться подібним фіяско, як і попередні. Для українського світу важливе є становище Уряду УНРеспубліки: використовувати цей міжнародний форум для освідомної акції в українських справах, підкреслювати вагу колективних прав побіч „прав людини" й... чекати на „Гельсінкі II".

ЗГІДНО З РОЗПОРЯДЖЕННЯМ Адміністрації президента Роналда Реґена, 55 совєтських дипломатів з амбасади у Вашінгтоні і консульства у Сан Франсіско вилетіли у п'ятницю, 31-го жовтня, до Москви. Вислання такої кількости совєтських дипломатів із З'єднаних Стейтів Америки є безпрецедентним в історії американсько-совєтських відносин. Воно стало ніби заключною акцією у „відплатній війні" після безпідставного арешту в Москві американського репортера Ніколаса Данілова. Обидві сторони намагаються тепер нормалізувати хоч би дипломатичні відносини і виробити спільні правила для співробітників амбасад, консульств і місій як в ЗСА, так і в СССР. У зв'язку з цим Державний департамент вирішив відкласти справу про звільнення шістьох американських громадян, які працюють у совєтській амбасаді у Вашінгтоні. Це переважно коректори і стенографістки совєтського журналу „Совєт Лайф", що його видає амбасада СССР і розповсюджує в ЗСА на підставі взаємного договору.

СИРІЯ ПРОГОЛОСИЛА, ЩО у конфлікті з Великобританією її підтримує Совєтський Союз. У повідомленні контрольованого урядом радіо говориться, що президент Сирії Гафез ель- Ассад отримав в тій справі телеграму від Ради Міністрів СССР. У листі сказано, що „аґресивна кампанія Англії проти Сирії ведеться у співпраці і порозумінні із З'єднаними Стейтами Америки й Ізраїлем".

У ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІДНІСТЬ
моєї Найдорожчої і Незабутньої ДОНІ

бл. п.

ЛІДІЇ ШУЛЬ БОГДАН

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в понеділок, 8-го грудня 1986 р., год. 8:30 ранку
в церкві св. Юра в Ню йорку, Н. Й.
і
ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
на цвинтарі Ґейт оф Гевен в Гертсдейл, Н. Й.
в суботу, 6-го грудня 1986 р., год. 2-га по пол.

Вшановуючи пам'ять Покійної, складаю:

1000.00 дол. .... на Тисячоліття Християнства в Україні
1000.00 дол. .... на Український Музей в Ню Йорку

Про молитви за спокій душі Покійної просять:
мама — ВІРА
сестра — ОКСАНА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
брат — ЯРОСЛАВ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов має намір весною 1987 року відвідати кілька країн Латинської Америки. Згідно з інформаціями з Вашінгтону в Москві вже почали підготовляти поїздку М. Ґорбачова, яку на Заході розглядають як головний пропагандивний виступ Москви на інтереси ЗСА в тій частині світу. Досі тільки Леонід Брежнєв побував в 1975 році на Кубі. Поїздка Ґорбачова правдоподібно розпічнеться в Мехіко, пізніше він відвідає Кубу, Аргентину, Бразилію і можливо інші країни.

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого
МУЖА, БАТЬКА й ДІДЯ

бл. п.

Івана Одежинського

будуть відправлені
дня 17-го листопада 1986 року

СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах:
Благовіщення ПДМ, Філядельфія, Па.;
Рождества ПДМ, Філядельфія, Па.;
св. Михаїла, НЮ Гейвен, Конн., о год. 8-ій ранку

У пам'ять Покійного, складаємо пожертви на фонд:

1000-ліття Християнства України	$1,000.00
Український Семінар у Вашінґтоні, Д. К.	250.00
Катедру Непорочного Зачаття ПДМ	250.00
Український Культурно-Освітний Центр у Філядельфії, Па.	250.00
Рідну Школу у Філядельфії, Па.	250.00

ЛІДІЯ ОДЕЖИНСЬКА й ДОНІ з родинами

У глибокому смутку повідомляємо
Родину, Приятелів і Знайомих,
що дня 16-го жовтня 1986 року відійшла у Вічність
на 87-му році життя
наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ І ТЕТА

бл. п.

Софія Голінач-Величко

(вдова по кол. раднику міста Станиславова
св. п. Теодорові Величко).

ПОХОРОН відбувся в п'ятницю, 17-го жовтня 1986 р. в Буенос Айрес, Арґентина.

Горем прибиті:
сини —
ІГОР Т ВЕЛИЧКО з родиною
ЛЮБОМИР Г. ВЕЛИЧКО з родиною
Родина в Арґентині, Америці, Польщі й Україні

Ділимося сумною вісткою з українським громадянством, що в четвер, 30-го жовтня 1986 р. в Тусон, Арізона, ненадійно помер

бл. п. о.

Ярослав Тростянецький

ПАРАСТАС в понеділок, 3-го листопада 1986 р., а ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА у вівторок, 4-го листопада 1986 р. в українській католицькій церкві в Голливуді, Каліф., з участю Чикаґського Єпископа Іннокентія Лотоцького, ЧСВВ.

ПАНАХИДА в середу, 5-го листопада 1986 р., в Гартфорді, Конн., о год. 7:30 вечора в українській католицькій церкві св. Михаїла.

ПОХОРОН в четвер, 6-го листопада 1986 р., о год. 9:30 ранку з тієї ж церкви на місцевий цвинтар.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

БОГДАН МИКИТИН
За Українське Патріярхальне Товариство, Відділ Лос Анджелес

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Друзів по професії, що дня 1-го жовтня 1986 р. в Торонто, Канада відійшли у Вічність

бл. п.

д-р Юрій Федина
і
д-р Оксана Пелех-Федина

ПАНАХИДА відбулася в похоронному заведенні Кардинала 2-го жовтня 1986 р. ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖБИ відправив ВПреосв. Владика Ісидор у співслуженні о. д-ра Р. Даниляка і о. І. Лещишина, в Катедрі св. Йосафата, в п'ятницю, 3-го жовтня 1986 року. Похоронені на цвинтарі Парк Лавн у Торонто, Канада.

У глибокому смутку залишені:
мати бл. п. Юрія — ОЛЕКСАНДРА ФЕДИНА
брати —
д-р РОМАН з дружиною ТЕОДОЗІЄЮ
ЛЮБОМИР з дружиною БОЖЕНОЮ
мати бл. п. Оксани — ЕМІЛІЯ ПЕЛЕХ
брати — ЮРІЙ і БОГДАН з дружиною ПАТРИЦІЄЮ

Замість квітів на могили, проситься складати пожертви на Українські Катедри при: Гарвардському або Торонтонському університетах, посилаючи на адресу: Chair of Ukrainian Studies Foundation, 620 Spadina Avenue, Toronto, Ontario, Canada, M5S 2H4

Автобусом до Оттави

Третя з черги (перша 1982 року до Монтреалю, друга-1984 року до Торонто) кількаденна автобусна прогулька Клюбу Жінок при парафії української православної церкви св. Вознесіння у Мейплвуді, Н. Дж., відбулася цього року 9-13-го жовтня.

Прогулька почалася раннім ранком у четвер, як і попередніми роками, Молебнем, який відслужив о. Іван Наконечний, настоятель парафії Св. Вознесіння та ініціятор і духовний провідник цих екскурсій. Поки всі примістилися в автобусі—на дворі вже добре розвиднилося, і рушили з Богом в дорогу.

Перша зупинка, як і минулого разу, в Джансон Ситі, Н. Й., біля УПЦ св. Івана Хрестителя. Гостинний о. Франко Лаврик уже на вулиці зустрічає автобус. Коротке вітання і оглядини цієї чудової, величної і багатої церкви (розкішне панікадило з австрійського кришталю, бічне обрамування з італійського мармуру, позолочений іконостас, просторі й добре обладовані кімнати для канцелярії, залі нарад, школи, навіть музейна кімната). Церква посвячена 1969 року. Отець Лаврик коротко розповідає про життя і осяги цієї працьовитої парафії, що складається з 220 родин. Крім церкви і парафіяльного дому через дорогу, вони ще мають величезну залю з просторою і модерною кухнею, в якій гостять нас гарячою кавою, чаєм і печивом. Із зворушенням і вдячністю прощаємось з отцем, паніматкою і з пані, що допомагала частувати.

Учасники прогульки після Літургії в соборі Успіння Пресвятої Богородиці в Оттаві в неділю, 12-го жовтня 1986 р. Посередині—о. Роман Божик і о. Іван Наконечний.

Наступна зупинка в Александрії Бей, Н. Й., звідки починаємо майже двогодинну плавбу корабликом по ріці св. Лаврентія, що славиться красою 1,000 своїх островів Як довідуємося, цих островів і „островенят" фактично є майже вдвоє більше, розміром від розлогих парків із своєрідними замками й віллями, місцем на одну хатину, аж до кількафутових камінних брил із карликуватими деревцями або й без них.

Провідник розповідає про різних славних і багатих власників островів та їхні історії, а ми бачимо, що мініятюрні острівці та виступаючі брили каміння „окупували" морські чайки, яких тут так багато. Налюбувавшись мальовничістю ріки й островів скоренько перебігаємо до автобусу, бо надвечір похолодніло й від води віє пронизливий вітер. Та в автобусі тепло й приємно. Ще вбираємо зором красу околиці з висоти ґрандіозної системи мостів. Тут переїжджаємо кордон—і ми вже в Канаді. На нічліг зупиняємося в місті Кінґстон, Онт.

Наступного дня, п'ятниця, оглядаємо з автобусу Кінґстон. Це історичне (засноване 1784 року, в 1841-44 роках було столицею Канади) портове місто Будівлі переважно з білого вапняка і багатьом з них по 100-150 років. Всюди гарно, чисто, багато зелені. Довідуємося, що Кінґстон славиться своїми катедрами, університетами, королівською військовою школою і ..в'язницями, яких є аж п'ять чи шість. (Може тому так чисто, спокійно й безпечно на вулицях міста?!)

Після тури по місті відвідуємо кінґстонську твердиню чи фортецю Форт Генрі , розположену на високому березі, укріплену грубезними мурами з грізно наставленими гарматами (в американський бік...). Твердиню збудовано під час війни 1812 року, відновлено в 1840-46 роках. В мирний час вона служить як музей, а в часі обох світових війн тут приміщувано військовополонених. Провідниками тут добре вишколені в історії і традиції оборонців твердині автентично уніформовані кадети спеціяльних відділів. Наш провідник водить нас по всіх закамарках і музейних кімнатах, цікаво розповідає і радо дає відповіді на всі питання.

Після полуденку в Кінґстоні та якоїсь години їзди-(більше чи менше—хто там рахує час!) опиняємося в „Аппер Канада Вілледж"—це „живий" музей, а радше ціле музейне село з 1784-1867 років, де все старанно збережене в оригінальному вигляді. Але цікавіше це село тим, що в усіх цих приміщеннях „живуть" і працюють люди—зодягнений у автентичний одяг персонал виконує різну щоденну працю варять, печуть, прядуть, тчуть, виробляють вовняні матеріяли, виготовляють сир, вудять шинку, торгують, виробляють різні приладдя. Тут і церква, і школа (однокімнатна), і готель, і лікарська приймальня, водяний млин і лісопильня, кузня, стайня, всякі майстерні і т. п. Все устаткуване й умебльоване в стилі минулого століття. Село розложене нз великому просторі, де вирощується власна городина, годуються тварини. При вході є й крамничка, де між усякими сувенірами можна придбати й свіжозмелене борошно, сир й інші вироби.

Находившись стежками давноминулого, повертаємося до дійсности, і за пару годин ми вже в Оттаві, столиці Канади. Розташовуємося в гарному готелі „Скайлайн" у центрі міста. Кожний шукає вечерю по власній вподобі й кишені, переважно в околиці готелю. Крамниці в більшості вже закриті, хоч знаходимо одну „ґросерню", де можна дістати все необхідне.

В суботу ранком—тура автобусом по Оттаві. Перша приємна несподіванка—наш місцевий провідник молодий українець, студент. Його українська мова звучить для нас, як чарівна музика. Досконало володіє англійською і французькою мовами, а теж німецькою.

Крім коротких зупинок біля Парламенту, Катедри Нотр Дам і водоспаду—оглядаємо це гарне, розлоге місто з автобусу. Тура триває біля трьох годин; є що оглядати, і наш провідник старається подати якнайбільше цікавих імформацій—від історичних, політичних до сучасних і побутових, переплітаючи їх дотепними анекдотами, пов'язаними з певними подіями або місцями.

Пообідця в суботу -вільне автобус залишає більшість нас у торговельному центрі, і на пару годин всі розпорошуються у цьому головокружному мурашнику. Перед вечором збираємося знову всі разом і їдемо до ресторану на спільну вечерю.

В неділю—Служба Божа в гарному новозбудованому українському православному соборі Успіння Пресвятої Богородиці в Оттаві. Приїжджаємо заздалегідь і нас зустрічає привітна паніматка Євгенія Божик, показує залю, дає деякі інформації та відповіді на наші питання. Церква як ззовні, та і всередині дуже гарна, ясна, привітна, стилево витримана. Літургію співслужать о. Роман Божик—настоятель, і о. Іван Наконечний—наш провідник і супутник. Гарно співає хор, хоч як нам пояснили пізніше, в зменшеному складі з огляду на виїзд людей на „довгий вікенд" з приводу свята Подяки, що припадає завтра. Відповідно до Дня Подяки о. Божик виголошує змістовну проповідь і про потребу вдячности Богові. У своїх молитвах ми приєднуємося до його слів.

Після Служби Божої гостять нас смачним обильним обідом у великій і справді розкішній залі. Ця заля є джерелом їхніх прибутків на утримання церкви, бо парафія не дуже велика (біля 80-100 родин). Дякуємо господарям і жінкам у кухні за прийняття, затримуємося біля їхньої крамнички та сердечно прощаємося з отцем і паніматкою Божиками.

Автобус ще раз затримується біля парляменту, цим разом ідемо з багатьма иншими туристами всередину, де молода провідниця дає пояснення. В короткому газетному дописі годі описувати всі цікаві інформації. Одного не можу не згадати, що всі будинки парляменту відбудовані з каменю після великої пожежі 1916 року, крім круглої бібліотеки, оригінальна дерев'яна різьба якої прямо вбирає очі...

Поїхати на верх вежі, щоб з висоти оглянути Оттаву і чудові околиці з трьома ріками, нам не вдалося через велику чергу, бо ми вже маємо заплановану плавбу човном по т. зв. Рідо Каналі, що протікає через місто та сполучує водні шляхи Канади. Ще раз милуємося Оттавою із човна, а після понадгодинної плавби пересідаємо до свого автобусу й прощаємося з нею. Незадовго переїжджаємо кордон до ЗСА. Вже потемному їдемо якимись крутими дорогами гірської місцевості й нарешті зупиняємося на нічліг в місті Плятсбург, Н. Й.

Понеділок зустрічає нас туманом і дрібним дощиком, але це ніяк не замрячує нашого настрою. Снідаємо на місці і о 8.30 рушаємо далі. Після зупинки на фармерському базарі, де дехто запасається свіжими яблуками, гарбузами та іншими земними дарами, прибуваємо до місцевости Лейк Пласід, де відбуваються зимові олімпіяди. Тепер це туристична місцевість, що за останні роки неймовірно розрослася. З місцевим провідником оглядаємо спортові велетенські арени та об'їжджаємо околиці.

Остання зупинка на полуденок біля озера Джордж, Н. Й., і поворотна дорога до Мейплвуду. Автобус скоро минає хоч і замрячені, але гарні гірські краєвиди з першими мазками осінніх барв. Зі смерком прибуваємо до „своїх" околиць, і в 7:30 вечора ми вже „вдома" біля церкви. Довідуємося, що наш автобус зробив з усіма „викрутасами" майже 1,200 миль.

Цей неповний, сухий опис перебігу прогульки не в стані віддзеркалити всієї приємности й багатства вражень. Та я певна, що всі учасники (34 особи) ще довго пам'ятатимуть цю прогульку та згадуватимуть усі подробиці. Тура була дубре запланована, побачили й почули ми багато нового й цікавого, і то без надмірного перевантаження програми і без зайвого втомлюючого поспіху. Все перейшло дуже справно Всі місцеві провідники були добре вишколеними, цікавими й симпатичними. До вигоди й успіху причинився і сам водій автобуса—мила й згідлива людина, який давав нам багато цінних порад і вказівок.

Технічно прогульку підготовило українське бюро подорожей Марійки Гелбіґ—СКОП, провідниця якого Квітка Семанишин подорожувала з нами й полагоджувала всі потрібні формальності. Душею групи був духовний опікун і провідник—о. Іван Наконечний. Його дбайлива опіка, теплота й особистий чар разом із гостинною уважливістю членів Управи Клюбу Жінок надали прогульці особливого, майже родинного характеру, за що ми їм усім щиро вдячні.

Людмила Почтар

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСО „Тризуб" — „Інтер" С. К. 3:2

Продовжуються розгривки за чемпіонат усіх дивізій „Юнайтед Сакер Ліг оф Пенсильванія". Перша дружина УСО „Тризуб" відбула чергові календарні змагання на виїзді з сильним італійським клюбом „Інтер", з яким здобула дуже цінну перемогу, вислідом — 3:2 Вже до перерви наші футболісти вели 2:1, що його здобули С. Фраєт і А. Зілько. З ходом змагань гра набирала на завзятості і, врешті, набрала „шорсткого характеру", у висліді чого суддя був змушений видалити з площі в першій половині змагуна італійців, а після перерви теж футболіста „Тризуба". Після того, як господарі вирівняли вислід 2:2, в кінцевій фазі цієї емоційної зустрічі Зілько остаточно встановив вислід 3:2. Резерва „Тризуба" закінчила свою зустріч ремісом 0:0.

УСО „Тризуб" — Факс Чейс С.К. 5:1

У неділю, 19-го жовтня ц.р., перша дружина „Тризуба" зустріла у себе вдома свого колись „пеховатого" суперника, яким був клюб Факсчейс. І цим разом напочатку гості зуміли затривожити прихильників „Тризуба", коли в 13-ій хвилині здобули ведення 1:0. Та, як пізніше показалося, це був заздалегідь здобутий почесний голь.

В 24-ій хвилині Фраєт вирівняв для „Тризуба" 1:1 і ще перед самою перервою в 44-ій хвилині А. Зілько здобув ведення 2:1. Після перерви наші футболісти „облягали" ворота гостей, одначе, м'яч неначе заворожений потрапляв то в стовпи, то поперечку воріт Факсчейс. Щойно у 80-ій хвилині напад „Тризуба" „відімкнув" замок воріт суперника, коли напочатку А. Зілько здобув свого другого голя зустрічі, Томпсон у 83-ій хвилині підніс вислід до 4:1, а закінчив Гарматій, який здобув п'ятого голя. Резерва „Тризуба" зазнала поразки вислідом 2:3.

Після чотирьох за порядком перемог 3-тя дружина „Тризуба" зазнала дві високі поразки з клюбом „Маверік Юнайтед" 0:9 і з Вест Філядельфія вислідом 0:7. Після відбутих 7-ох змагань І-ша дружина займає в показнику табелі ігор друге місце з 12-ти точками, „Ерц гебірґе", який досі має на одну точку більше.

Яр-Ко.

УСВТ „Ч. Січ" — „Істамбул" С.К. 1:1

Після тритижневої перерви, в цьому і через страйк футбольних суддів в Ню Джерзі (які вимагали більших платень), перша дружина „Ч. Січі", врешті, відбула свою третю лігову гру, цим разом на виїзді в Доверi, яку закінчила ремісовим вислідом 1:1. Звітові змагання пройшли на вищому рівні і „Січовики", не зважаючи на сильний склад господарів, в якому виступило декілька колишніх „професіоналістів", мали легку перевагу, створили декілька критичних ситуацій в підворітті „Істамбулу", одначе напад не зумів їх належно використати. Господарі мали менше можливостей, але в 30-ій хвилині зуміли успішно закінчити одну із своїх контратак голем, яким встановили вислід половини 1:0 Після перерви „Січовики" не знітилися, радше накинули швидше темпо, завдяки чому тримали ввесь час ініціятиву. Після кількох чергових невикористаних позицій у 76-ій хвилині Андрій Бакун, врешті здобув гарного голя, яким вирівняв вислід 1:1. Після відбутих трьох лігових змагань „Ч. Січ" має на своєму конто 4:2 точки і займає середню позицію в показнику табелі ігор.

Склад „Ч. Січі": Хамуляк, Ромійо, Павлюс, Чижович, Брієнза, Каміка, А. Бакун, Сирчвел, Чекійо, д-р В. Бакун, Торій, Б. Бакун, Пенцак. Провідник Володимир Бакун.

УСВТ „Ч. Січ" II — Олдбридж С. К. — 4:2

Друга дружина „Ч. Січі", в складі якої виступає ряд власних вихованців, здобула у себе вдома чергову перемогу, цим разом вислідом 4:2. Вже до перерви молоді „Січовики" вели 3:0, що його здобули М. Прайс, Мурся і Віктор Науменко.

Після перерви суперники знизили вислід до 2:3, але в кінцевій фазі змагань Мурся своїм другим ґолем зустрічі встановив кінцевий вислід 4:2.

Склад „Ч. Січі" II: Т. Науменко, Саліван, Б. Науменко, В. Науменко, Алміда, Прайс, Ю. Ґбур, Б. Ґбур, Мурся, Мур, Барбер, Хамуляк. Бракувало контужених Сергіїва і Твардовського.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Чергові ігри пройшли перед порожніми трибунами стадіонів

Чергові змагання 25-ої рунди за першенство вищої ліги СССР пройшли перед майже порожніми трибунами. Київське „Динамо" після елімінування болгарського клюбу „Бероє" за чашу Европи зустріло у себе вдома грузинський клюб Тбілісі „Динамо" з яким зазнало поразки — 1:3 . В минулому зустрічі цих чолових клюбів вашої ліги стягали коло 100,000 глядачів, цим разом на центральному стадіоні в Києві було тільки 13,000.

Одеський „Чорноморець" відбув свою зустріч у себе вдома з литовським клюбом Вільнюс „Жальгіріс", з яким зазнав поразки 0:2. На стадіоні було тільки 6,800 „болільників".

Дніпропетровське „Дніпро" стягнуло на свій стадіон „Метеор" заледве 11,000 глядачів, на якому ремісувало 0:0 з ленінградським „Зенітом".

Ще гірше виглядають ці справи в Москві. На змагання місцевого „Динамо" з українським клюбом з Харкова „Металістом", що закінчились теж ремісом 0:0, приглядалося смішне число москвичів 2,100. На зустріч місцевого „Спартака", що переміг донецький „Шахтар" прибуло тільки 10,000 глядачів.

В показнику табелі ігор веде Москва „Спартак" після 25-ти ігор (29 точок). Дальші місця займають: Ленінград „Зеніт" (28 т.), Тбілісі „Динамо" (28 т.), Москва „Динамо" (28), Донецький „Шахтар" (27), Вільнюс „Жальгіріс", Київ „Динамо", Єреван „Арарат", Мінськ „Динамо", Баку „Нефтчі", Дніпропетровське „Дніпро", Москва „Торпедо" — усі по 24 точки, при чому Київ має 5 ігор менше від своїх суперників у зв'язку з тим, що майже цілий склад киівлян виступав на світовому чемпіонаті в Мехіко.

Кінцеві позиції в табелі займають: Алма-Ата „Кайрат" (23), Харків „Металіст" (22), Одеса „Чорноморець" (20) і Кутаїсі „Торпедо" (17).

В чергових іграх ⅛ фіналу за чашу Европи київські футболісти зустріли на виїзді в Глазго, Шотляндія, місцевий „Селтик" (22-го жовтня ц.р.).

5-го листопада ц. р. мали б відбутися відплатні змагання в Києві, на які, як повідомляють деякі пресові агентства, провід „Селтика" відмовляється висилати дружину з огляду на радіяцію з чорнобильського атомового вибуху. Згідно із запевненням совєтських чинників Европейська Футбольна Асоціяція повідомила, що в Києві „цілком нормальна обстановка".

(от)

НЕ МИКОЛА, А ЯРО ПЛАВЮК

У рубриці — „На мистецькі теми", в статті Івана Кедрина „Микола Плавюк" (Свобода", ч. 211, з 4-го листопада ц. р.) скрізь, включно із заголовком, — маляр виставка якого недавно відбулася у Ню Йорку, називається Яро Плавюк. — Ред.

Г. Сливинська-Петраускас відзначена найвищою нагородою Міжнародного інституту Дітройту

Галина о. Петраускас, з дому Сливинська, стала одною із п'ятьох визначних осіб 1986 року, вибраних Міжнародним інститутом метрополії Дітройту до їхнього „Інтернешенал Герітедж Голл о Фейм". Як сказано у програмі бенкету, під час котрого видані були оці нагороди, вибором до Інтенешенал ГерітеджГол оф Фейм вшановується людей, „які виказали глибоке віддання справи етнічного походження та щедро підтримують спадщину культури наших етнічних груп громадянства, які стали прикладом для нас усіх."

Г. Славинська Петраускас

Про Галину Сливинську Петраускас написано: „Українське походження, Галина Петраускас є першою жінкою, котра осягнула позицію віцепрезидента автомобільної установи Форд Мотор Компані. Вона є членом дирекції Еттік Театру, очолила кампанію Форд Мотор для дітройтської симфонічної оркестри, є членом управи адвокатів-ґрадуантів стейтового університету Вейн, членом Українського-Американського Товариства Адвокатів та Товариства Українських Інженерів Америки."

Галина Петраускас є добре відома в українській громаді Дійтройту, де виростала як Галина Сливинська, ґрадуантка „Рідної Школи", пластунка та член Товариства Українських Студентів при Вейн стейт університеті, де осягнула ступені бакалавра з ділянки математики та доктора права .

Дякуючи за цю почесть, Галина згадала про те, як маленькою дівчинкою перший раз відвідала будинок Міжнародніго інституту у Дітройті. В той час як її батько, проф. Осип Сливинський говорив із урядниками, Галя оглядала залю, де виставлені були експонати народного мистецтва різних народів. І там побачила вона й українську виставку, і пригадує ще й тепер почуття гордости, що вона — українка. А сьогодні, після багатьох років студії та праці вона скромно висловила свою подяку і ствердила, що тільки тут, у Америці, у країні свободи, кожна людина має нагоду власними силами осягнути свою ціль. А тому вона тепер горда, що вона є також американка.

Міжнародний інститут метрополії Дітройту був заснований у 1919 році з метою допомагати новим численним іміґрантам, котрі шукали свободи та кращого життя. Оці новоприбулі горожани ввійшли у ряди працівників у Дітройті і стали підставою його могутнього зросту. Ще і тепер Міжнародний інститут організує різні імпрези з участю численних етнічних груп на терені Дітройту, а саме: Базар Старого Світу, заприсяження нових громадян, міжнародний фестиваль танців, етнічні недільні програми, різдвяний вечір та інше Та найбільша вартість цього інституту — це праця їхніх дорадників, які допомагають новим іміґрантам улаштувати життя у Америці собі і своїм родинам.

Між присутніми на бенкеті було багато українців і ми всі були дуже горді, що українська нація тепер також зарепрезентована між греками, італійцями, поляками, шведами та іншими національностями, які входять у склад „Інтернешенал Герітедж Голл оф Фейм"

Ліда Лазуренко